

RAZEM ZMIENIAMY ŚLĄSKIE

Biuletyn informacyjny
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Śląskiego

02/2018

ISSN 2450-0895
egzemplarz bezpłatny

CO SIĘ ZMieniŁO W RPO?

Z końcem lipca Komisja Europejska zatwierdziła zmiany w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020). Nowy, zaktualizowany dokument został przyjęty przez zarząd województwa 16 sierpnia. Co się zmieniło?

Program rozszerzono m.in. o trzy nowe obszary wsparcia, które odpowiadają na aktualne potrzeby regionu i jego mieszkańców.

Stworzono m.in. możliwość wsparcia projektów wymiany indywidualnych źródeł ciepła na wysokosprawne kotły opalane m.in. paliwem stałym wraz z ewentualną termomodernizacją. To kolejny krok, który pozwoli ograniczyć smog, którego głównym źródłem jest niska emisja.

Na dodatkowe wsparcie mogą liczyć również przedsiębiorcy, a to dzięki rozszerzeniu działań w osiach priorytetowych: I Nowoczesna gospodarka oraz III Konkurencyjność MŚP. W ramach I osi będą mogli inwestować w usługi proinnowacyjne. Z kolei zmiany w obszarze III osi wynikają głównie z potrzeby umiędzynarodowienia

gospodarki regionu. Nowe działanie ułatwi im nawiązywanie relacji partnerskich z przedsiębiorcami z całego świata oraz polepszy promocję śląskich pomysłów biznesowych za granicą.

Aktualizacja RPO w mniejszym lub większym stopniu wpłynęła na niemal każdą oś priorytetową programu. Zmiany dotyczą m.in. nowych typów projektów przypisanych do osi priorytetowych: IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna oraz VI Transport.

W tej pierwszej usunięto wsparcie dla pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami Diesla, a rozszerzono ją o wsparcie budowy i przebudowy tras rowerowych. Natomiast rozszerzenie w obszarze transportu pozwoli dofinansować z unijnych funduszy budowę dróg powiatowych i gminnych.

Rozszerzono również możliwe działania w ramach osi XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego. Od teraz możliwe będzie również realizowanie projektów zakładających wyłącznie poprawę jakości wychowania przedszkolnego, bez konieczności tworzenia nowych placówek opieki przedszkolnej w gminach o wysokim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego.

Z kolei wsparcie w ramach osi VII Regionalny Rynek pracy rozszerzono o nowe grupy, tj. osoby pracujące (ubogie pracujące, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujące w ramach umów cywilnoprawnych), reemigrantów, imigrantów, a także osoby odchodzące z rolnictwa oraz ich rodziny.

Uzupełniono również katalog beneficjentów w wielu działaniach, m.in. o Związek Metropolitalny, tj. Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię.

Zaktualizowany Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce „Zapoznaj się z prawami i dokumentami”. Najważniejsze zmiany zamieszczono w załączniku.

WIĘKSZE MOŻLIWOŚCI, SZERSZE PERSPEKTYWY

W sierpniu zaktualizowano Regionalny Program Operacyjny dla Śląskiego. Zmiany wynikają z bieżących potrzeb województwa i jego mieszkańców. Przez lata udało nam się wiele osiągnąć, zmieniając Śląsk na lepsze, ale wciąż są sprawy, które wymagają poprawy. Rozmowa z Wojciechem Saługą, marszałkiem województwa śląskiego.

strona 3

„KORKI” NIE WYSTARCZĄ

470 uczniów z jaworznickich gimnazjów wzięło udział w projekcie, który poprawił efektywność kształcenia. Szkoły wyposażono w nowoczesny sprzęt, a 78 nauczycieli skorzystało ze szkoleń. Dla młodzieży zorganizowano dodatkowe zajęcia oraz spotkania z psychologiem i doradcą zawodowym.

strona 5

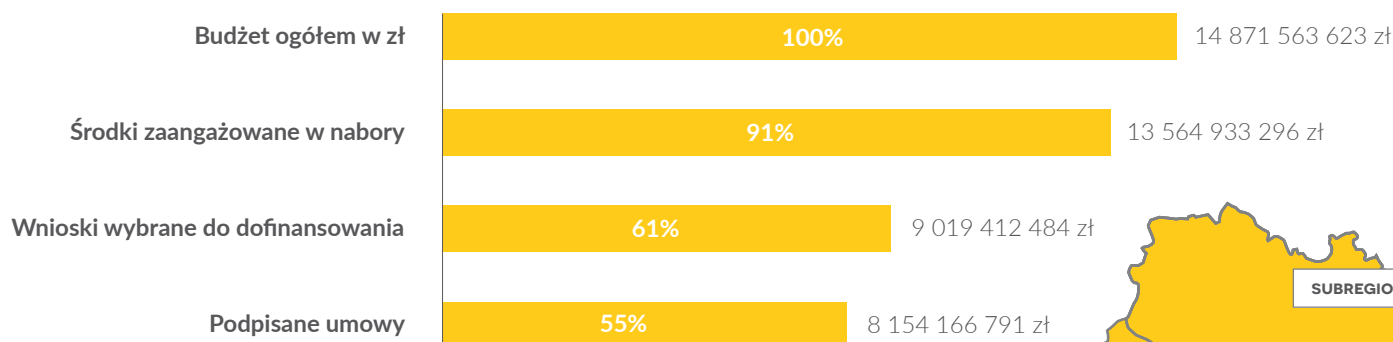
UNIJNE FUNDUSZE ZMIENIAJĄ ŚLĄSKIE

Wystarczy rozejrzeć się wokół, aby zobaczyć, jak zmienia się województwo śląskie. Tylko w poprzedniej perspektywie finansowej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na rozmaite inwestycje wydano ponad 7,3 mld zł. Przyjrzyjmy się niektórym z nich - pisze Michał Gramatyka, wicemarszałek województwa śląskiego.

strona 7

STAN REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014–2020

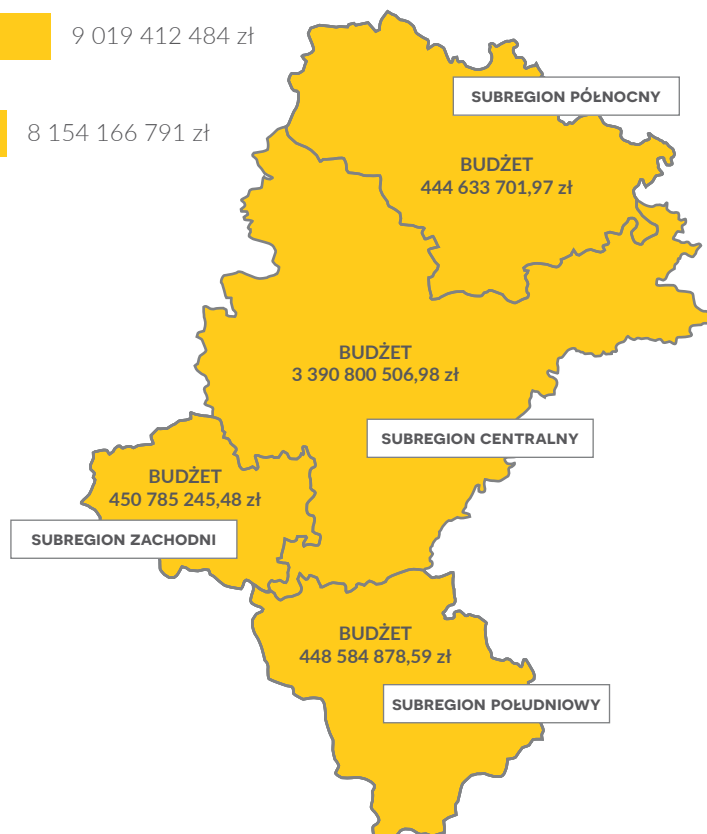
Stan na dzień 31 sierpnia 2018 r.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT) ORAZ REGIONALNE INWESTYCJE TERYTORIALNE (RIT)

W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) oraz Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT) podpisano:

897 umów na kwotę
2,51 mld zł, co stanowi
52,99 procent wykorzystania budżetu

SPRAWNIE INWESTOWAĆ FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Funkcję rzecznika funduszy europejskich (RFE) w województwie śląskim od 1 grudnia minionego roku pełni Beata Goleśna. To nowa instytucja. Taką możliwość wprowadziła nowelizacja ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Rolą rzecznika jest dbanie o interesy wszystkich uczestników procesu realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego w taki sposób, aby ich spostrzeżenia, doświadczenia i uwagi dotyczące wdrażania docierały do instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie tym programem. A to nie jest łatwy obszar.

– W praktyce oznacza to rozpatrzenie zgłoszeń, które może kierować każdy, kto potencjalnie jest zainteresowany lub uczestniczy w procesie aplikowania o fundusze unijne. Zgłoszenia powinny dotyczyć utrudnień lub stanowić propozycję usprawnień w zakresie realizacji danego programu operacyjnego - podkreśla Beata Goleśna.

Aby rzecznik mógł podjąć jakiegokolwiek działanie, musi wpłynąć do niego zgłoszenie. Dopiero wówczas może analizować przesłanki i okoliczności opisane w zgłoszeniu. Ewentualną podstawą do działania mogą być zdarzenia świadczące o naruszeniu przepisów prawa w postaci np. przewlekłości, nieterminowości postępowań, niejasności procedur, braku stosownych informacji, stawianiu nadmiernych i nieuzasadnionych wymagań, niewłaściwej obsłudze.

– Ogólnie rzecz biorąc, rzecznik działa tam, gdzie identyfikuje utrudnienia związane z korzystaniem z funduszy w ramach danego programu.

Może w wyjątkowych sytuacjach doprowadzić do zmiany decyzji w indywidualnej sprawie, ale tylko w sposób pośredni, wskazując przesłanki formalno-prawne, które pozwalają na takie zmiany – akcentuje Beata Goleśna.

W ciągu kilku miesięcy funkcjonowania RFE wśród spraw, które wpłynęły do rzecznika, najwięcej dotyczyło sytuacji indywidualnych. Dlatego tak ważna jest rola rzecznika, który jest pewnego rodzaju łącznikiem pomiędzy podmiotami, które starają się o fundusze i realizują projekty, a instytucjami udzielającymi wsparcia. – Łącznikiem, który nie tylko rozpatruje skargi, ale również pomaga w komunikacji obu stronom tego procesu - dodaje RFE.

Beata Goleśna zwraca uwagę na jeszcze jedną okoliczność. Otóż niezwykle ważne jest, aby zgłoszenie do rzecznika wpłynęło szybko, wtedy, kiedy jakiś proces jest jeszcze w toku, np. trwa nabór projektów, biegnie termin wyznaczony przez instytucję itp. – Zgłoszenie nie zawiesza terminu takiego postępowania, ale pozwala na równoległe czynności, co może okazać się korzystne dla sprawy - przyznaje rzeczniczka.

Zachęca też wszystkich, którzy mają doświadczenia we wdrażaniu projektów lub programów unijnych i widzą przestrzeń, w której można coś usprawnić, tak aby korzystanie z unijnych środków było prostsze i szybsze – podzielcie się Państwo swoimi spostrzeżeniami. Rolą rzecznika jest zainteresowanie instytucji takimi propozycjami i rozważenie, na ile jest możliwe, aby z nich skorzystać. Zapraszam do kontaktu.

Informacje o tym, jak skontaktować się rzecznikiem, zamieściliśmy na s. 8.

DORADZAMY

Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego zorganizował w tym roku dodatkową pomoc dla wszystkich zainteresowanych skorzystaniem z dofinansowania na projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Usługa animacyjna jest bezpłatna i będzie realizowana do końca roku.

Eksperti pracują poza stacjonarnymi Punktami Informacyjnymi, w całym województwie śląskim. Nieodpłatnie przekazują najważniejsze informacje o najbliższych konkursach, a także szkolą i doradzają, jak przygotowywać propozycje projektów i wnioski aplikacyjne. Organizowane są również wizyty studyjne prezentujące dobre praktyki dotyczące wykorzystania środków RPO WSL 2014-2020 oraz warsztaty tematyczne, dotyczące konkretnych naborów projektów.

USŁUGĘ REALIZUJĄ:

Na terenie subregionu południowego i północnego firma EU-Consult sp. z o.o. z Gdańska.

e-mail: office@grants24.eu
 telefon: +48 660 574 307

Na terenie subregionu centralnego i zachodniego Fundacja Regionalnej Agencji Promocji i Zatrudnienia z Sosnowca

e-mail: biuro@frapz.org.pl
 telefon: 32 785 42 21 wew. 26

WIĘKSZE MOŻLIWOŚCI, SZERSZE PERSPEKTYWY

Rozmowa z Wojciechem Saługą, marszałkiem województwa śląskiego

W sierpniu Zarząd Województwa zaktualizował Regionalny Program Operacyjny dla Śląskiego. Z czego wynikają te zmiany?

Zmiany wprowadzone do RPO to efekt długich negocjacji, jakie odbywały się między przedstawicielami Województwa i Komisji Europejskiej na przestrzeni wielu miesięcy. We wszystkich osiach priorytetowych osiągnęliśmy kompromis. Trzeba pamiętać, że tego typu rozmowy nigdy nie są łatwe. A to, że Komisja zgodziła się na zdecydowaną większość postulowanych przez nas zmian w Programie, jest wielkim sukcesem wszystkich, którzy uczestniczyli w negocjacjach.

Jednak chciałbym zaznaczyć, że te zmiany wynikają przede wszystkim z bieżących potrzeb województwa i jego mieszkańców. Aktualizacja RPO to nasza odpowiedź na realne problemy i potrzeby regionu. Przez lata udało nam się wiele osiągnąć, zmieniając Śląskie na lepsze, ale wciąż jest kilka spraw, które wymagają natychmiastowej poprawy. Do tego właśnie zmierzamy.

Mógłby Pan je przybliżyć?

Jakość naszego powietrza. Nie jest tajemnicą, że Śląskie boryka się z problemem niskiej emisji od dawna, ale w ostatnich latach sytuacja drastycznie się pogorszyła. Na szczęście dzięki szybkim i sprawnym działaniom otwiera się przed nami olbrzymia szansa na zmniejszenie tego problemu w najbliższych latach. Wielu z tych działań nie byłoby w stanie w ogóle się podjąć, gdyby nie ogromne wsparcie, jakie otrzymujemy z Unii Europejskiej.

Dzięki podjętym przez nas negocjacom udało się utworzyć w Regionalnym Programie Operacyjnym nowe działanie, które umożliwi dofinansowanie projektów wspierających nasz plan zwalczania smogu.

Czego dotyczy to działanie?

Wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na nowoczesne kotły opalane paliwem stałym. W tego typu kotłach nie ma możliwości spalania złej jakości paliw, dzięki czemu spodziewamy

się znacznego obniżenia niskiej emisji w regionie. Najwięcej zanieczyszczeń do atmosfery emitowanych jest właśnie z gospodarstw domowych, więc w perspektywie długookresowej realizacja projektów z tego działania powinna przynieść nieocenione korzyści dla zdrowia i jakości życia naszych mieszkańców. Na ten cel postanowiliśmy przeznaczyć ponad 42,3 mln euro.

Ważną kwestią w tym aspekcie jest też to, że z RPO wspieramy ekologiczny, coraz częściej zasilany energią elektryczną, transport publiczny. Całkowicie zrezygnowaliśmy z finansowania pojazdów napędzanych wyłącznie silnikami Diesla. Zamiast tego przeznaczymy większe fundusze na budowę i rozbudowę infrastruktury rowerowej. Chcemy, by Śląskie kojarzyło się z czystą energią, a jego mieszkańcy mogli wreszcie odetchnąć powietrzem bez zanieczyszczeń.

Co jeszcze się zmieniło w RPO?

Mniejszych lub większych zmian jest bardzo dużo. Począwszy od obszarów wsparcia, nowych typów projektów, m.in. dodaliśmy gminne i powiatowe projekty drogowe, poprzez nowe grupy docelowe, które będą mogły otrzymać wsparcie

(m.in. reemigranci) i rozszerzenie katalogu beneficjentów o Górnśląsko-Zagłębiowską Metropolię, aż po nowe możliwości udostępnione w istniejących wcześniej obszarach. Nie sposób wymienić w tym miejscu wszystkie zmiany, dlatego zapraszam na stronę rpo.slaskie.pl, gdzie w przystępny sposób można się zapoznać z nowościami w Programie.

Mógłby Pan wskazać te najważniejsze?

Dodałiśmy dwa nowe obszary wsparcia, które pomogą rozwinąć skrzydła naszym przedsiębiorcom. Oni przez lata udowadniali swoją zaradność i pomysłowość. Śląskie firmy niejednokrotnie pokazywały się z najlepszej strony, prezentując odwagę i innowacyjność w inwestycjach. Udowodniały, że bez trudu mogłyby konkurować z zagranicznymi firmami. Chcieliśmy dać im tę szansę. W RPO brakowało dotychczas skutecznych mechanizmów ułatwiających nawiązywanie współpracy międzynarodowej pomiędzy śląskimi a zagranicznymi firmami. Teraz będzie to możliwe dzięki działaniu, w ramach którego przedsiębiorstwa otrzymają dofinansowanie na wdrażanie nowych modeli biznesowych wspierających ich umiędzynarodowienie. Docelowo wpłynie to pozytywnie na wzrost handlu zagranicznego oraz promocję zarówno śląskich przedsiębiorstw, jak i całego regionu na arenie międzynarodowej.

Ponadto stawiamy na nowoczesne i w pełni innowacyjne pomysły w gospodarce. Naszym celem jest zbudowanie tzw. ekosystemu innowacji, który będzie wspierał transfer wiedzy, innowacji i wyników prac B+R pomiędzy podmiotami gospodarczymi, przyczyniając się do wzrostu poziomu konkurencyjności i wykorzystania wyników badań naukowych.

W ten sposób nasze województwo coraz szerzej otwiera się na nowe perspektywy biznesowe. Jestem przekonany, że nic tak nie pobudza wzrostu gospodarczego jak udana współpraca, wymiana myśli i czerpanie doświadczeń z różnych źródeł. Nasi przedsiębiorcy powinni na tych możliwościach bardzo skorzystać, a jestem pewien, że zagraniczny biznes również może się wiele od nas nauczyć.

MILIONY NA INSTRUMENTY ZWROTNE

Oprócz dofinansowania z funduszy unijnych polscy przedsiębiorcy i samorządy mogą korzystać także z instrumentów zwrotnych, czyli pożyczek i kredytów. W województwie śląskim to ponad 770 mln zł.

To wsparcie dla firm, które napotykają na problemy, starając się o zdobycie kapitału w bankach, np. z powodu braku zabezpieczeń lub krótkiej historii kredytowej.

W grudniu 2018 r. minie trzynaste lat od uruchomienia pierwszych instrumentów finansowych Unii Europejskiej w Polsce oraz osiem lat od wdrożenia pierwszych instrumentów finansowych z perspektywy 2007-2013. Pieniądże są przyznawane w formie preferencyjnych pożyczek i poręczeń. Gdy spełnią swoją rolę, trafiają z powrotem do puli i mogą być ponownie wykorzystywane. Unijne instrumenty zwrotne w poprzedniej i obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej są oferowane jako niskooprocentowane pożyczki i poręczenia mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), a także podmiotom publicznym, m.in. na projekty z zakresu rewitalizacji i efektywności energetycznej. Ich oprocentowanie jest symboliczne, a więc zdecydowanie niższe niż rynkowe.

W województwie śląskim instrumenty zwrotne wdrażane są przy udziale Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI). Przy realizacji wsparcia zwrotnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 zostaną wykorzystane zasoby z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Przeznaczono na ten cel ponad 178 mln euro, czyli ponad 770 mln zł.

O pożyczki mogą ubiegać się przede wszystkim mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, o pożyczki rewitalizacyjne – również jednostki samorządu terytorialnego, a o pożyczki na otwarcie własnej działalności osoby bezrobotne i bierne zawodowo, reemigranci, imigranci, osoby ubogie pracujące, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych 30+.

Pożyczki można przeznaczyć na wsparcie aktywności inwestycyjnej, poprawę efektywności energetycznej i odnawialne źródła energii, pomoc dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, poprawę stanu środowiska miejskiego.

GDZIE PO POŻYCZKĘ

Działania 3.4 Dookapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości

FUNDUSZ GÓRNOŚLĄSKI S.A.

ul. Sokolska 8, Katowice
Punkt Obsługi Klienta
tel. +48 32 200 84 44, 32 200 84 00,
32 201 00 12, 32 201 00 13
e-mail: pok@fgsa.pl

BIURO TISE W KATOWICACH

Silesia Business Park,
ul. Chorzowska 150, Katowice
tel. 517 420 746
e-mail: msp@tise.pl

BANK PEKAO S.A

Centrum Biznesowe Małych i Średnich
Przedsiębiorstw w Gliwicach
ul. gen. L. Berbeckiego 4, Gliwice
Tel. : 723 337 255

Działanie 10.4. Poprawa stanu środowiska miejskiego

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Region Śląski
ul. Podchorążych 1, KATOWICE
tel. 0 32 602 94 00
e-mail: katowice@bgk.pl

**Całkowity koszt projektu
to 863 074,43 zł, w tym
dofinansowanie ze środków
Unii Europejskiej 733 613,27 zł**

OPIEKA NAD RODZINĄ WYMAGA ZMIAN

Skrajne ubóstwo na świecie zmalało - napisał niedawno Angus Deaton, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii. To samo można powiedzieć o sytuacji w Polsce. Do wzrostu zamożności polskich rodzin przyczynił się rozwój gospodarczy, a co za tym idzie – spadek bezrobocia.

Widać to dosyć wyraźnie, kiedy rozmawiamy w różnych miastach o realizacji projektów adresowanych do rodzin i dzieci. W praktyce to oznacza, że tego typu przedsięwzięcia trzeba modyfikować. To już nie jest tylko walka z biedą i wykluczeniem społecznym, a coraz częściej problemy, które rodzi np. zjawisko biednych pracujących, czyli rodzin, gdzie rodzice pracują, ale ich zarobki są zbyt niskie i nie wystarczają na potrzeby rodziny. Takim rodzinom trudno wyrwać się z zakłętego kręgu niemocy. Wymaga to zmian w polityce prorodzinnej i opiece instytucjonalnej oraz modyfikacji metod pracy z rodzinami wymagającymi wsparcia.

Bardzo dobrym przykładem ilustrującym te zmiany jest projekt „Dziecko-Rodzina-Przyszłość”. Realizują go trzy miejskie jednostki organizacyjne, tj. Środowiskowe Centrum Pomocy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom”, a koordynuje go Urząd Miejski w Bielsku-Białej. Rozpoczął się w listopadzie 2016 roku, a zakończy w grudniu tego roku. W ramach projektu wsparciem zostanie objętych 332 dzieci i młodzieży z 12 placówek wsparcia dziennego i 1 placówki opiekuńczo-wychowawczej „Słoneczny Dom” oraz 204 rodziny (dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego oraz zastępczych).

W ramach projektu zwiększono liczbę miejsc w świetlicy socjoterapeutycznej (m.in. dostosowano lokal do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez wykonanie podjazdu do budynku oraz wykonanie toalety dla osób z niepełnosprawnościami).

Zmieniliśmy lokalizację, przenieśliśmy się jakiegoś 100 metrów dalej. Wcześniej użytkowany lokal nie spełniał naszych potrzeb ani warunków technicznych. Był zbyt mały. W grupie młodszej

było 18 dzieci, a w grupie młodzieżowej - 12. O ile ta młodsza przychodziła do świetlicy od poniedziałku do piątku, to dla młodzieży musieliśmy ograniczać przyjęcia tylko do dwóch dni w tygodniu - mówi Agnieszka Stysiak, koordynatorka projektu „Dziecko-Rodzina-Przyszłość” w Środowiskowym Centrum Pomocy w Bielsku-Białej.

Teraz już nie ma tego problemu, nie trzeba regramentować przyjęć żadnej grupy. W ośrodku zatrudniono na pełny etat pedagoga oraz na pół etatu psychologa.

Prowadzone są warsztaty edukacyjno-profilaktyczne dla podopiecznych placówek wsparcia dziennego oraz ich rodziców. Organizowane są dla nich cykliczne zajęcia, np. „Kulturalny Europejczyk”, kurs języka angielskiego, warsztaty w Teatrze Polskim oraz Teatrze Lalek „Baniuluka”, warsztaty plastyczne w Galerii Bielskiej BWA. W placówkach prowadzone są także warsztaty kulinarne promujące zdrowe odżywianie. Organizowane są warsztaty fotograficzne.

To nie wszystko. Zorganizowano wycieczki edukacyjno-krajoznawcze. W 2017 r. był to wyjazd do Krakowa i Wrocławia, natomiast w tym roku do Bochni i Warszawy. Osoby z ośrodków wsparcia dziennego mają możliwość uczestniczenia w wielu wydarzeniach kulturalnych.

Dwa razy w miesiącu prowadzone są animacje podwórkowe promujące alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Każda sobotnia animacja trwa 3 godziny. Zadanie to zostało powierzone Stowarzyszeniu „Hajstra” w ramach otwartego konkursu ofert,

Z kolei Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi kursy dla osób pełniących funkcje rodzin zastępczych oraz szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” ma obecnie charakter socjalizacyjny w systemie całodobowym. Młodzież przebywająca tutaj pod okiem wychowawców uczy się samodzielnego gospodarowania, którego celem jest wyposażenie ich w doświadczenia codziennego życia, mające pomóc w procesie

usamodzielnienia i rozpoczęciu dorosłego życia po opuszczeniu placówki. Dla młodzieży przeprowadzono doświadczenia m.in. z zakresu: dojrzewania, planowania rodziny, zagrożenia uzależnieniami od narkotyków i alkoholu oraz współzależności, a także zdrowego odżywiania.

Projekt realizowany jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w ramach Poddziałania 9.2.2. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – RIT.

baw

KONKURSY

Do 8 października można składać wnioski w ramach otwartego konkursu obejmującego całe województwo z **Poddziałania 9.2.5 Rozwój usług społecznych – konkurs**. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów to **4 719 476,48 zł**. Natomiast na terenie obszarów wiejskich i rybackich **do 29 listopada** w ramach **Poddziałania 9.2.4. Rozwój usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie**. W tym konkursie kwota przeznaczona na dofinansowanie to aż **9 593 732,29 zł**.

W ramach konkursów można uzyskać dofinansowanie m.in. nadzanie klubów seniora, gdzie osoby starsze mogą aktywnie spędzić czas i rozwijać swoje zainteresowania, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone przez opiekunki, pobyt w domu opieki, w którym osoby starsze przebywają w ciągu dnia pod opieką profesjonalnych opiekunów, usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami, kompleksowe wspieranie rodzin, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze, tworzenie świetlic środowiskowych, gdzie dzieci i młodzież z rodzin borykających się z problemami wychowawczymi mają zapewnione m.in. opiekę, pomoc w nauce, rozwój zainteresowań, organizację czasu wolnego, wspieranie rodzicielstwa zastępczego. m.in. poprzez - szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych czy tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej.

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie rpo.slaskie.pl w zakładce **Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków**.

ABY WYRÓWNAĆ SZANSE UCZNIÓW, NIE WYSTARCZA „KORKI”

470 uczniów z jaworznickich gimnazjów wzięło udział w projekcie, który poprawił efektywność kształcenia. Szkoły doposażono w nowoczesny sprzęt, a 78 nauczycieli skorzystało ze szkoleń. Dla młodzieży zorganizowano dodatkowe zajęcia oraz spotkania z psychologiem i doradcą zawodowym.

Projekt o nazwie „Jaworzno – źródło wiedzy. Poprawa efektywności kształcenia ogólnego w wybranych jaworznickich szkołach gimnazjalnych” zrealizowała Grupa Cargo w partnerstwie z Urzędem Miasta Jaworzno. Trwał od 1 września 2016 r. do 28 lutego 2018 r. Objął cztery gimnazja z Jaworzna (nr 2, 3, 7 i 11), których uczniowie mieli najgorsze wyniki w badaniach wyników nauczania i efektów kształcenia. Problemem były przedmioty matematyczno-fizyczne oraz języki obce. Przedsięwzięcie pomogło wyrównać szanse młodzieży.

KULEJĄ MATEMATYKA I JĘZYKI

- Szkoły wybrały przedmioty, w których potrzebowały pomocy dla najgorszych uczniów, mających braki. Ale to nie wszystko. Również najlepsi uczniowie mogli skorzystać z dodatkowych zajęć i ćwiczeń, aby móc jeszcze lepiej rozwijać zdolności i zainteresowania poznawcze - mówi Aleksandra Potoczek, koordynatorka projektu z firmy Cargo.

Szkoły wybrały matematykę, fizykę, chemię oraz języki obce jako te przedmioty, w których przyda się takie wsparcie.

Były zajęcia wyrównawcze i dodatkowe. Nie chodziło jedynie o uzupełnienie braków, czyli – mówiąc kolokwialnie – typowe „korki”.

- Oprócz wiedzy i wyrównania szans młodzieży, w projekcie chodziło także o kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz kreatywności, innowacyjności i umiejętności pracy zespołowej. Uczniowie mieli zajęcia na przykład z technik szybkiego czytania. Mogli też liczyć na indywidu-

alne spotkania z psychologiem i doradcą zawodowym, w tym doradztwo edukacyjno-zawodowe - dodaje Aleksandra Potoczek.

NOWOCZESNA NAUKA W SZKOLE

W projekcie przewidziano również stworzenie warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu w poszczególnych szkołach biorących udział w tym przedsięwzięciu. Placówki otrzymały odpowiednie wyposażenie i pomoce dydaktyczne, co pozwoliło na utworzenie różnorodnych pracowni oraz wykorzystywanie ich przez uczniów z innych szkół, zarówno biorących udział w projekcie, jak i nieuczestniczących w nim. Pracownie są wykorzystywane nadal przez kolejnych uczniów.

Trzecim istotnym elementem projektu było doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli. Brali oni udział w zajęciach, podczas których prezentowano, jak można wykorzystywać tablice multimedialne, jak przeprowadzać ćwiczenia i eksperymenty, które interesują młodzież, oraz jakie nowoczesne sposoby i formy nauczania stosować w nauce języków obcych. To wszystko miało pomóc uczniom w opanowaniu wiedzy wraz z umiejętnością posługiwania się nią w praktyce.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Dofinansowanie wyniosło 938 726,40 zł.

baw

Do 28 września 2018 roku można jeszcze składać wnioski na dofinansowanie projektów w ramach **Poddziałania 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego**.

W konkursie można otrzymać dofinansowanie zarówno na rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, zajęcia dla uczniów zdolnych, jak i zajęcia wyrównawcze, organizacje kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów, doradztwo zawodowe, doposażenie pracowni matematyczno-przyrodniczych, wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz szkolenia i doradztwo dla nauczycieli.

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu to kwiecień 2019 r.

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie ogólnowojewódzkim **RPSL.11.01.04-IZ.01-24-254/18**

to **14 800 695,47 zł**, natomiast w ramach konkursu **RPSL.11.01.04-IZ.01-24-255/18** dotyczącego Obszarów Strategicznej Interwencji - obszary wiejskie to **6 793 577,67 zł**.

Szczegóły dotyczące konkursów można znaleźć na stronie **rpo.slaskie.pl** w zakładce **Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków**.

NIEDŁUGO DODATKOWE KONKURSY

Z końcem sierpnia tego roku Zarząd Województwa Śląskiego przyjął aktualizację harmonogramu naboru projektów. Zmiany uwzględniają między innymi otwarcie naborów dla Obszarów Strategicznej Interwencji, ale po pieniądze może sięgnąć znacznie więcej gmin.

O wsparcie m.in. dla projektów na rzecz poprawy rynku pracy oraz edukacji przedszkolnej powalczy 71 gmin z województwa, które są wskazane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jako obszary wymagające szczególnej rewitalizacji. Pieniądze na konkursy pochodzą z niewykorzystanej puli środków przeznaczonych dla Bytomia w ramach tzw. Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI).

Bytom również może starać się o te pieniądze, ale będzie miał już większą konkurencję. Z drugiej strony ułatwieniem będą tu niewątpliwie bardziej elastyczne zasady powiązania projektów z programami rewitalizacji. Taki związek na pewno nie będzie warunkiem dopuszczającym dla projektu, ale może być argumentem za przyznaniem mu dodatkowych punktów w trakcie oceny.

Bytom jako jedno z trzech miast (obok Łodzi i Wałbrzycha) jest przykładem dużej kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych, będących efektem transformacji systemowej. Dlatego też na etapie prac nad RPO WSL otrzymał szansę na dodatkowe wsparcie

w wysokości 100 mln euro. Te pieniądze miały zapewnić kompleksową rewitalizację miasta, która powinna być prowadzona w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji.

Jak wynika z analiz prowadzonych podczas tworzenia tego Programu, restrukturyzacja przemysłu i likwidacja 50 tys. miejsc pracy w Bytomiu spowodowała, że w mieście spiętrzyły się problemy w niemal wszystkich sferach (gospodarczej, społecznej, instytucjonalnej, przestrzennej i środowiskowej). Do głównych należy bezrobocie, a co się z tym wiąże – duże obszary biedy. Od kilku lat około 9 proc. mieszkańców korzysta z wszystkich rodzajów pomocy społecznej (to około 6 tys. rodzin). W tworzeniu Programu Rewitalizacji uczestniczyło wiele podmiotów, również organizacji pozarządowych, których potencjał realizacji przedsięwzięć został przedstawiony w tym dokumencie. Prace nad Programem Rewitalizacji trwały dość długo i zakończyły się w I kwartale 2017 roku, a już od lipca 2017 r., w uzgodnieniu z władzami miasta, otwarte zostały nabory projektów, w które zaangażowana została cała pula pieniędzy przeznaczonych w ramach OSI. Niektóre spośród zakończonych naborów pokazały jednak brak możliwości do wykorzystania całości środków w mieście.

Zarząd Województwa odpowiada za właściwe zarządzanie RPO WSL i sprawne angażowanie pieniędzy w projekty, dlatego kierując się dynamiką wdrażania, z końcem sierpnia zdecydował

o przekierowaniu części środków w ramach OSI na konkursy skierowane do podmiotów z całego obszaru wyznaczonego w KSRR.

Bytom i pozostałe 70 gmin będą mogły już od grudnia 2018 roku starać się o pieniądze w konkursach ogłoszonych na:

Poddziałanie 11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.

Dofinansowanie można otrzymać na utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, wydłużenie czasu pracy placówek oraz na adaptację i dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Projekty mogą także obejmować (jako uzupełnienie działań) wsparcie dotyczące doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli oraz zajęć wyrównujących szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów.

Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia.

Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia - OSI

Poddziałanie 7.4.2 Outplacement - OSI.

POMÓC ZDOLNEJ MŁODZIEŻY

W ciągu trzech edycji 1708 uczniów zostało stypendystami projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty”.

Projekt wspiera uzdolnioną młodzież z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z województwa śląskiego w zakresie języków obcych nowożytnych, przedmiotów matematycznych, informatycznych lub przyrodniczych. W jego ramach przyznawane są stypendia w wysokości 500 zł miesięcznie na czas trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych (tj. 10 miesięcy).

Otrzymałą pomoc finansową stypendyści mogli wydać na rozwój zainteresowań, opłacenie do-

datkowych zajęć i korepetycji, na zagraniczne obozy językowe i edukacyjne. Można było doposażyć miejsca domowej nauki, kupić sprzęt komputerowy, materiały potrzebne do nauki oraz pokryć koszty uczestnictwa w turniejach i olimpiadach.

Młodzież w czasie pobierania stypendium opiekują się nauczyciele, pedagodzy lub doradcy zawodowi zatrudnieni w szkole, do której uczęszczają uczniowie. Celem tej opieki jest przede wszystkim wsparcie ucznia w wykorzystaniu przyznanego stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie jego osiągnięć edukacyjnych. Opiekunowi dydaktycznemu za właściwe wykonywanie swoich obowiązków przysługiwało wy-

nagrodzenie w wysokości maksymalnie 1000 zł. Opieka dydaktyczna mogła być sprawowana nad nie więcej niż siedmioma stypendystami.

Projekt jest realizowany w edycjach i każdorazowo obejmuje okres danego roku szkolnego. W ostatniej, trzeciej już edycji, obejmującej rok szkolny 2017/2018, budżet wynosił ponad 4,6 mln zł. Stypendia zostały przyznane 627 osobom.

Wspieranie najzdolniejszej młodzieży stanowi ważny element strategii rozwoju regionu, dlatego na rok szkolny 2018/2019 zaplanowano kolejną edycję projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty”. Szczegółowe informacje będą publikowane na stronie efs-stypendia.slaskie.pl.

Jesteś stypendystą projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty”? To ten konkurs jest dla Ciebie! Wykaż się kreatywnością! Nagraj krótki film promocyjny, 20–40-sekundowy, opowiedz, jak stypendium nakręciło twój talent?

Konkurs jest skierowany do stypendystów wszystkich edycji projektu. Komisja konkursowa wyłoni 10 najbardziej ciekawych, kreatywnych i oryginalnych filmów. Dla laureatów przewidziano nagrody, m.in.

wejściówki na imprezy oraz atrakcyjne nagrody rzeczowe. Najlepsze filmy zostaną również opublikowane na kanale YouTube oraz na innych stronach internetowych i kanałach informacyjnych Województwa Śląskiego. **Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się w październiku 2018 r.**

Filmy należy nadsyłać do **21 września 2018 r.** na płycie CD/DVD lub pendrive. Szczegóły konkursu znajdziesz na stronie ef-stypendia.slaskie.pl

UNIJNE FUNDUSZE POMAGAJĄ ZMIENIAĆ ŚLĄSKIE

Wystarczy rozejrzeć się wokół, aby zobaczyć, jak zmienia się województwo śląskie. Tylko w poprzedniej perspektywie finansowej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na rozmaite inwestycje wydano ponad 7,3 mld zł. Przyjrzyjmy się niektórym z nich.

Michał Gramatyka
wicemarszałek
województwa śląskiego

Zrealizowano 191 projektów poprawiających atrakcyjność miast oraz zrewitalizowano 224 ha terenów. Z tej infrastruktury korzysta 3,5 mln osób.

KULTURA

Dla wielu katowiczán swoistym symbolem miasta był - i wciąż pozostaje - nic nie tracący ze swojego powabu Spodek. Teraz, dzięki sąsiedztwu Strefy Kultury, zyskał jeszcze na atrakcyjności. Znajdziemy tutaj Międzynarodowe Centrum Kongresowe, Muzeum Śląskie i Narodową Orkiestrę Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach.

Międzynarodowe Centrum Kongresowe, czyli gmach o użytkowej powierzchni prawie 35 tys. m kw. Wzniesiony w latach 2011-2015 MCK (kosztem 378 mln zł, w tym unijne dofinansowanie w wysokości około 182 mln zł) szybko stało się miejscem ważnych targów i konferencji. Niebawem zagospodzą w nim uczestnicy Szczytu Klimatycznego ONZ.

W cieniu szybu „Warszawa” rozpościera się Muzeum Śląskie w Katowicach, obiekt o dwóch obliczach, gdzie dziewiętnastowieczna architektura kopalni „Ferdynand” (późniejszej „Katowice”) harmonijnie sąsiaduje z tą najnowszą, z drugiej dekady naszego stulecia. W zrewitalizowanych murach mieści się m.in. Centrum Sztuki i Kultury, zaś pod ziemią - z myślą, aby nie zasłaniać postindustrialnej, górniczej spuścizny - na 6 tys. m kw. powierzchni wystawieniowej znajdują się ekspozycje ilustrujące dzieje Górnego Śląska. Ten główny, podziemny fragment muzeum znaczą jedynie szklane wieże na powierzchni. Ten niebanalny architektoniczny i kulturalny mix powstał w latach 2011-2015 za około 261 mln zł, w tym ok. 178 mln zł unijnego dofinansowania.

Niekwestionowaną perłą w obrębie województwa śląskiego jest bez wątpienia częstochowska Jasna Góra. Także i w ten klejnot dziedzictwa narodowego zostały w latach 2007-2012 zaangażowane środki - około 44 mln zł, w tym ok. 36 mln zł unijnego pochodzenia. Wykorzystano je na kompleksową restaurację zabudowań klasztoru Ojców Paulinów, w ramach której poddano renowacji m.in. budynek Bazyliki pw. Krzyża Świętego i Narodzenia Matki Bożej. Główną myślą tego projektu była dbałość o zachowanie w jak najlepszym stanie tego szczególnego dla Polaków sanktuarium dla kolejnych pokoleń.

W sumie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, zmodernizowano **152 obiekty kultury**. Korzysta z nich 4,9 mln osób.

TRANSPORT, DROGI

Jednak o jakości życia na co dzień przesądzają przede wszystkim inwestycje infrastrukturalne. I tak **wybudowano ponad 60 km dróg**, w tym tak ważne odcinki gliwicko-zabrzeńskie Drogi wojew. Trasy Średnicowej. Ich powstanie łączyło się z kosztami rzędu 475 mln zł, w tym około 223 mln zł unijnego wsparcia.

DTŚ to najważniejsza, obok ukończonego już odcinka autostrady A4, inwestycja drogowa na Śląsku. Łączy sześć miast: Katowice, Chorzów, Świętochłowice, Rudę Śląską, Zabrze i Gliwice. Nie zastępuje równoległej autostrady A4, prze-

znaczona dla ruchu tranzytowego, lecz obsługuje ruch lokalny, stanowiący około 88 proc. całości. W sumie trasa z Katowic do Gliwic liczy ponad 30 kilometrów.

A skoro wygodniejsze drogi, to logicznym dopełnieniem staje się bardziej komfortowa komunikacja miejska. Zakupiono m.in. **235 sztuk nowoczesnego taboru**.

Dobrym przykładem jest projekt z Częstochowy, gdzie wybudowano nowy, piętnastokilometrowy odcinek linii tramwajowej. Na jej budowę i kupno najnowocześniejszych w Polsce pojazdów szynowych poszło prawie 51 mln zł z unijnym udziałem około 35 mln zł.

SZKOLNICTWO

Wsparciem objęto **43 obiekty szkolnictwa wyższego**. Oto dwa przykłady. Pierwszy: urządzone w latach 2008-2012 za 77 mln zł z unijnym dofinansowaniem 53 mln zł, Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka, jako wspólnie przedsięwzięcie Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego.

Drugi: modernizacja Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki gliwickiej Politechniki Śląskiej. W przedsięwzięcie w latach 2009-2011 zaangażowano około 14 mln zł z prawie 11 mln zł unijnego dofinansowania.

TURYSTYKA

Pamiętajmy, że Śląskie ma walory i oblicze turystyczne - można w nie wpisać zrealizowany projekt rozwoju tejże infrastruktury w subregionie południowym, a więc w przestrzeni wokół Bielska-Białej, w tym na Żywiecczyźnie i ziemi cieszyńskiej. W ów, rozłożony na 27 zadań, projekt zaangażowano w latach 2007-2013 łącznie około 206 mln zł z unijnym dofinansowaniem w wysokości około 138 mln zł. Dzięki temu mieszkańcy i turyści mogą korzystać m.in. ze świeżo przygotowanych tras narciarskich i ścieżek rowerowych.

INNE PROJEKTY

Wreszcie w warstwie zdrowotnej beneficjentem finansowego zastrzyku w wysokości 1,2 mln zł, z unijnym udziałem około 560 tys., była w latach 2012-2013 zabrzeńska Fundacja Rozwoju Kardiologii. Pieniądze te zostały wykorzystane głównie na zakup specjalistycznej aparatury na potrzeby Laboratorium Technologicznego Pracowni Sztucznego Serca.

W ramach RPO WSL 2007-2013 wdrażano także inicjatywę JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas). Została ona opracowana przez Komisję Europejską i Europejski Bank Inwestycyjny wraz z Bankiem Rozwoju Rady Europy (CEB).

Mechanizm ten umożliwiał wykorzystanie części pieniędzy z unijnych dotacji na zwrotne inwestycje w projekty stanowiące część zintegrowanych planów trwałego rozwoju obszarów miejskich.

Są to tzw. instrumenty zwrotne (pożyczki, wkłady kapitałowe, gwarancje). Wysokość dofinansowania ustalana była indywidualnie, a zwrócone środki można wielokrotnie zastosować.

W województwie śląskim Inicjatywa JESSICA to 263,8 mln zł, wykorzystane na realizację 27 projektów, których wartość przekroczyła 660 mln zł. Oto kilka przykładów: „Mediateka XXI w. Rewitalizacja obiektu po zespole szkół muncypalnych”, „Rewitalizacja kąpieliska miejskiego wraz z budową wielofunkcyjnego budynku użytkowego na terenie OSIR Skałka w Świętochłowicach”, „Rewitalizacja terenu po kopalni Jaworzno poprzez budowę obiektu handlowo-usługowego - Galeria Galena”.

Z kolei w ramach Programów Rozwoju Subregionów zrealizowano 243 projekty w formule partnerskiej współpracy.

ZDJĘCIA:

1. Muzeum Śląskie
2. Międzynarodowe Centrum Kongresowe
3. Klasztor Ojców Paulinów
4. Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
5. Obwodnica Północna Aglomeracji Górnośląskiej
6. Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH
w województwie śląskim

ul. Dąbrowskiego 23, parter, sektor C
40-037 Katowice

godziny otwarcia:
poniedziałki: 7.00-17.00
od wtorku do piątku w godzinach 7.30-15.30

telefony:
32 77 40 172
32 77 40 193
32 77 40 194
e-mail: punktinformacyjny@slaskie.pl

RZECZNIK FUNDUSZY
EUROPEJSKICH

RZECZNIK FUNDUSZY EUROPEJSKICH
BEATA GOLEŚNA

e-mail: rzecznikfunduszy@slaskie.pl

telefon: 32 77 99 166, 32 77 99 196

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-032 Katowice
z dopiskiem: Rzecznik funduszy europejskich

SZKOLENIA, SPOTKANIA, WYDARZENIA

Data	Typ spotkania	Opis	Szczegóły
17.09.2018	Szkolenie	Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice, Prowadzący: Krzysztof Puchacz
17.09.2018	Szkolenie	Warsztaty dotyczące rozliczania wydatków i wypełniania wniosku o płatność w Lokalnym Systemie Informatycznym (EFRR)	Miejsce spotkania: Katowice
18.09.2018	Szkolenie	Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice, Prowadzący: Krzysztof Puchacz
18.09.2018	Szkolenie	Realizacja i rozliczanie projektów infrastrukturalnych dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	Miejsce spotkania: Katowice
20.09.2018	Szkolenie	Standardy dostępności	Miejsce spotkania: Katowice, Prowadzący: Piotr Kowalski (Spółdzielnia FADO)
24.09.2018	Szkolenie	Realizacja i rozliczanie projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - z uwzględnieniem najczęściej pojawiających się problemów, a także istotnych aspektów prawa krajowego w kontekście wytycznych kwalifikowalności w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice, Prowadzący: Michał Rutkowski
26.09.2018	Szkolenie	Przygotowanie i złożenie wniosku o płatność w Lokalnym Systemie Informatycznym (EFS)	Miejsce spotkania: Katowice
1.10.2018	Szkolenie	Warsztaty dotyczące rozliczania wydatków i wypełniania wniosku o płatność w Lokalnym Systemie Informatycznym (EFRR)	Miejsce spotkania: Katowice
2.10.2018	Szkolenie	Prawo zamówień publicznych i zasada konkurencyjności w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w projektach współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	Miejsce spotkania: Katowice, Prowadzący: Krzysztof Puchacz

Wszystkie spotkania są bezpłatne. Rejestracja przez stronę rpo.slaskie.pl w zakładce *Weź udział w szkoleniach i konferencjach*.

Rzeczpospolita
Polska

Śląskie.

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

